

Kérdés azonosítószáma	8/2018.
Hivatkozott jogszabály	2014/65/EU irányelv (MiFID II); A Bizottság (EU) 2017/565 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. április 25.) a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő kiegészítéséről (2017/565 EU Rendelet); a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.)
Témakör	Általános
Jogszabályhely pontos megnevezése	Bszt. 49. § (1) bekezdés a) pontja; 2017/565 EU Rendelet 10. cikk
Vonatkozó technikai sztenderd, ESMA Q&A, ESMA iránymutatás	
Kérdés	<p>A befektetési szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő határidős deviza kereskedelmi ügyletek megkötése mely Magyarországon hatályos jogszabály szerinti szolgáltatásnak minősül?</p> <p>Figyelembe vehető-e az ügyletek összecszerúségére és darabszámára vonatkozó feltételek vonatkozásában a befektetési szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő azonnali, valamint határidős deviza kereskedelmi ügyletek?</p>
Kérdés háttere	<p>A nem spekulatív céllal kötött, fizetési módként (<i>means of payment</i>) használt határidős devizaügyletekre nem terjed ki a MiFID II/Bszt. hatálya. Értelmezésünk szerint a helyi jogalkalmazóknak szükséges tudniuk azt, hogy ebben az esetben mely jogszabály szerinti szolgáltatásnak minősül az ilyen megbízások teljesítése.</p> <p>A hivatkozott Bszt. szerinti szakasz az ügylet fogalmát használja, azonban ezt a fogalmat a jogszabály részletesen nem határozza meg. Annak ellenére, hogy az ún. <i>means of payment</i>-nek minősülő ügyletek nem tartoznak a Bszt. hatálya alá, álláspontunk szerint az ilyen ügyleteket kötő ügyfeleknél a határidős ügyletek egyéb célú megkötéséhez a szükséges ismeret megvan, hiszen a termék lényegét és célját az adott ügyfél ismeri, csak azt eltérő (<i>hedging</i>) céllal köti. Értelmezésünk alapján tehát a <i>means of payment</i>-ként minősülő ügyletek – a Bszt. további speciális, az ügylet fogalmát korlátozó rendelkezéseinek hiányában - beszámíthatóak a fenti feltételek teljesülésébe.</p>
MNB álláspont	<p>A 2017/565 EU Rendelet preambulum (10) bekezdése szerint</p> <p><i>„A devizaügyletek kifizetés teljesítéséhez is használhatók; ezeket nem kell pénzügyi eszközöknek tekinteni, amennyiben nem kereskednek velük kereskedési helyszínén. Ezért helyénvaló azonnali ügyleteknek tekinteni azokat a devizaügyleteket, amelyeket pénzügyi eszközök ellenértékének kifizetésére használnak, és az ügylet elszámolási időszaka meghaladja a 2 kereskedési napot, de nem éri el az 5 kereskedési napot. Azokat a</i></p>

devizaügyleteket is célszerű fizetési módnak tekinteni, amelyeket azzal a céllal kötnek, hogy biztosítsák az áruk, szolgáltatások és reálfelbefektetések kifizetését. Ennek eredményeképpen a pénzügyi eszközök definíciójából kimaradnak azok a devizaügyletek, amelyeket olyan nem pénzügyi vállalkozások kötnek, amelyek devizában kapják meg exportált azonosítható javak és szolgáltatások ellenértékét, és olyan nem pénzügyi vállalkozások, amelyek devizában teljesítenek kifizetéseket bizonyos javak és szolgáltatások importja esetében.”

A 2017/565 EU Rendelet 10. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján:

„A 2014/65/EU irányelv I. melléklete C. szakaszának 4. pontja alkalmazásában a devizához kapcsolódó egyéb származtatott ügyletek nem pénzügyi eszközök, ha a szerződésre igaz az alábbiak valamelyike:

a) azonnali ügylet e cikk (2) bekezdése értelmében;

b) olyan fizetési mód, amelyet:

i. természetben kell kiegyenlíteni, de nemteljesítesen vagy egyéb felmondási eseményen kívüli okból;

ii. legalább egy olyan személy köt, aki nem pénzügyi szerződő fél a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (1) 2. cikkének 8. pontja szerint;

iii. azzal a céllal kötnek, hogy elősegítsék az azonosítható áruk, szolgáltatások vagy közvetlen befektetés kifizetését; és

iv. nem kereskednek vele kereskedési helyszínen.”

Tekintettel arra, hogy az 2017/565 EU Rendelet 10. cikke értelmében – az ott meghatározott feltételek teljesítése mellett - a fizetési célú (*means of payment*) devizához kapcsolódó származtatott ügyletek nem minősülnek pénzügyi eszköznek, így a Bszt. 5. §-ában felsorolt tevékenységek (befektetési szolgáltatási, kiegészítő szolgáltatási) sem jöhetnek szóba velük kapcsolatban.

A fentiek alapján „a befektetési szolgáltatási tevékenységnek nem minősülő határidős deviza kereskedelmi ügyletek” megkötése a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott pénzügyi szolgáltatásnak minősül.

Amennyiben az ügyfelek által megkötött ügyletek kielégítik a 2017/565 EU Rendelet 10. cikk (1) bekezdés b) pontjában írt összes feltételt, akkor az ügylet nem minősül pénzügyi eszköznek, pénzügyi eszközzel végrehajtott ügyletnek, így a Bszt. 49. § (1) bekezdés a) pontjának értelmezésekor nem vehető figyelembe ügyletként. A Bszt. 47-51. §-aiban rögzített ügyfélminősítés célja az, hogy a szolgáltató az ügyfél pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ismereteit, korábbi tapasztalatait felmérve megfelelő mértékű ügyfélvédelemben (pl. tájékoztatási szabályok) részesítse a nyújtott szolgáltatás során.

Amennyiben a szolgáltató olyan az ügyfél által korábban megkötött

ügyleteket is figyelembe vehetne az ügyfélminősítés során, amelyek nem minősülnek pénzügyi eszközzel végrehajtott ügyletnek, sérülne az ügyfélérdekek védelmi szintje, hiszen az ügyfél a számára ismeretlen pénzügyi eszközzel végrehajtott ügylettel kapcsolatban nem kapná meg a megfelelő előzetes tájékoztatásokat.

Az uniós jogalkotás során azért kerültek ki a 2017/565 EU Rendelet 10. cikkében említett eszközök a pénzügyi eszközök fogalmi köréből, mert a jogalkotó ezen eszközök tekintetében nem kívánt olyan szintű ügyfél- és befektetővédelmi intézkedéseket bevezetni, mint a pénzügyi eszközöknek minősülő egyéb eszközök, ügyletek vonatkozásában.

Mindezek alapján nem lehet kiterjesztően értelmezni a Bszt. 49. cikk (1) bekezdés a) pontjában lévő ügylet fogalmát, és az alatt csak a pénzügyi eszközökkel végrehajtott ügyleteket lehet érteni.